

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	20909 - Filosofia Moderna I / 1
Titulació	Grau de Filosofia - Segon curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Joan Lluís Llinàs Begon	09:30	11:30	Dimecres	11/09/2019	12/02/2020	BC12
<i>Responsable</i>	09:30	10:00	Dimecres	19/02/2020	03/06/2020	BC12
jluis.llinas@uib.es	10:30	12:00	Dimarts	19/02/2020	03/06/2020	BC12

Contextualització

Aquesta assignatura forma part de la matèria "Història de la Filosofia", i està estretament vinculada a l'assignatura "Filosofia Moderna II".

Per dur a terme aquesta assignatura hi ha prevists dos itineraris: l'itinerari A està previst per a alumnes que poden assistir a classe; l'itinerari B està pensat per a alumnes que per causes objectives no puguin assistir a les classes. L'alumne que vulgui seguir l'itinerari B haurà d'entrevistar-se amb el professor durant els primers quinze dies de classe, i signar un contracte pedagògic. L'estudiant ha de consultar, abans de sol·licitar l'itinerari B, la normativa de la facultat al respecte.

Requisits

Recomanables

Haver aprovat les assignatures "Filosofia grega" i "Filosofia antiga i medieval".

Competències

Específiques

- * Coneixement de les teories i les tècniques de la filosofia en relació a la discussió dels problemes històrics dels segles XVI i XVII

Guia docent

- * Coneixement de la terminologia filosòfica especialitzada i de la bibliografia essencial en la filosofia dels segles XVI i XVII
- * Habilitat en l'ús d'eines i conceptes filosòfics per a l'anàlisi i comprensió dels temes actuals que permeti aplicar els coneixements al treball o vocació d'una forma professional
- * Capacitat de relacionar les formulacions filosòfiques dels segles XVI i XVII en el seu context històric.
- * Respecte a la pluralitat d'enfocaments i tradicions en la filosofia dels segles XVI i XVII.

Genèriques

- * Capacitat de raonament i reflexió crítica en les argumentacions filosòfiques.
- * Capacitat de síntesi i d'anàlisi lògica.
- * Habilitats d'investigació i aprenentatge autònoms i de transmissió dels coneixements tant al públic especialitzat como al no especialitzat.
- * Capacitat de presentar i defensar públicament arguments filosòfics, oralment o per escrit, que permeti aplicar els coneixements al treball o vocació d'una forma professional.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

El programa està dividit en cinc temes. En les classes presencials els temes es treballaran a partir de textos dels filòsofs del programa.

Continguts temàtics

TEMA 1. Panorama dels segles XVI i XVII.

1. La filosofia en el Renaixement: A) Història del concepte i del terme. El problema historiogràfic: principals interpretacions. B) El progressiu canvi de valors. C) L'humanisme. Característiques generals. Els inicis italians: Petrarca i els seus continuadors. El retorn a la antiguitat clàssica: platònics i aristotèlics (Cusa, Ficino, Pico, Leonardo i Pomponazzi). L'humanisme a Europa (de Metge a Vives; de Budé a Montaigne; Erasmo i Moro). E) Importància i problemàtica de la paraula. F) Humanisme i filosofia moderna. G) El conflicte de la reforma. H) Les tendències del Renaixement (naturalisme, escepticisme, experimentalisme i utopies). **2. La nova ciència:** A) Un procés gradual. B) Humanisme i ciència. C) La revolució copernicana: Copèrnic i Galileu. D) La culminació del procés: Newton **3. La filosofia en el Barroc:** A) Trets de la 'nova' filosofia. Racionalisme i empirisme. B) L'escolàstica: Suárez. C) Els projectes d'una ciència universal i les propostes d'un nou ordre pedagògic: Comenius .

TEMA 2. La gènesi de la filosofia moderna

1. La nova reflexió política: Niccolò Machiavelli. A) Un repàs a la polèmica interpretativa. B) El context històric. C) La ruptura en el pensament maquiavelià. D) El mètode d'anàlisi política. E) El rerefons del pensament maquiavelià. F) La modernitat de Maquiavel. **2. La nova reflexió sobre el cosmos: Giordano Bruno.** A) Les fonts del pensament brunianà. B) La cosmologia bruniana. C) La metafísica. D) La màgia. E) L'home i la filosofia. F) La modernitat de Bruno. **3. La nova reflexió sobre l'home: Michel de Montaigne.** A) El recorregut vital. B) Els Assaigs. C) Filosofia i escriptura en els Assaigs. D) El contingut dels Assaigs. E) La modernitat de Montaigne.

Textos: 1. Maquiavel: *El príncep, Discursos sobre la primera dècada de Tit-Livi* (18 primers capítols). 2. Bruno: Selecció de fragments. 3. Montaigne: *Assaigs* (En especial: "Al

Guia docent

lector", "Sobre l'ociositat" (I,8), "Sobre l'educació dels infants" (i,26), "Apologia de Ramon Sibiuda" (II,12), "Sobre el penediment" (III,2), "Sobre l'experiència" (III,13)).

TEMA 3. Descartes

1. Mètode. 2. Metafísica. 3. La ciència cartesiana: A) El mètode científic. B) La física mecanicista. C) Física i religió. 4. L'home cartesià: A) L'animal-màquina i la peculiaritat de l'ésser humà. B) Les passions i les virtuts. C) L'home polític.

Textos: Discurs del mètode. Meditacions metafísiques. Els Principis de la filosofia. Les passions de l'ànima. Selecció de cartes de la correspondència de Descartes.

TEMA 4. Per la via racionalista post-cartesiana

1. Els seguidors: Geulinx i Malebranche. 2. Un seguidor racionalista de Descartes?: Spinoza: A) Déu. B) Desig. C) Ètica 3. Un racionalisme no cartesià: Leibniz: A) El lligam de tot. B) El principi de raó suficient. C) El mal i la llibertat. D) Finitud humana, fe i moral. 4. Més enllà del racionalisme: Pascal. A) Els límits del racionalisme. B) La comprensió de l'home i la condició humana. L'esperit de finesa. C) La diversió i la fe.

Textos: Spinoza, Ètica; Leibniz, Monadologia

TEMA 5. L'alternativa empirista

1. Les alternatives coetànies a Descartes: A) Gassendi. B) Hobbes. 2. L'empirisme anglès com a alternativa al racionalisme: Locke, Berkeley, Hume: A) Els principis de l'empirisme. B) Entre el materialisme i l'immaterialisme. C) La constitució empirista de la ciència moderna. D) Ciència i Metafísica. E) Ètica i política.

Textos: Selecció de textos de Hobbes, Locke, Berkeley i Hume.

Metodologia docent

Activitats de treball presencial (2,4 crèdits, 60 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Explicacions	Grup gran (G)	Treballar especialment les competències específiques 1, 2 i 5. Explicació del professor a partir dels coneixements previs de l'alumne. Complementàriament, ús del canó de projecció per accedir a pàgines web específiques.	21
Seminaris i tallers	Treball a partir de textos	Grup mitjà (M)	Comentari de textos filosòfics, treball per assolir especialment les competències específiques 3, 4 i 5. Participació activa de l'alumnat, dirigida pel professor. Complementàriament, ús del canó de projecció per accedir a pàgines web específiques. Inclou la realització de les activitats que es duguin a terme mitjançant Campus Extens.	34
Avaluació	Taula Rodona	Grup mitjà (M)	Avaluació global de les competències.	2

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			Defensa d'una posició per part de l'alumne sobre un tema prefixat, i posterior discussió amb el grup.	
Avaluació	Prova escrita teòrica global	Grup gran (G)	Avaluació global de les competències. Resposta a preguntes sobre els continguts de l'assignatura.	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,6 crèdits, 90 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual o en grup	Estudi de teoria i activitats campus extens	Estudi dels coneixements necessaris per assolir les competències requerides.	60
Estudi i treball autònom individual o en grup	Preparació de l'avaluació	Preparació i realització, si escau, de les activitats avaluables.	30

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Les classes d'explicació i els seminaris i tallers seran valorats conjuntament, total 35%.

Examen: 40%

Taula Rodona: 25%

A l'itinerari B es valorarà únicament la participació a campus extens, no la de les classes.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Guia docent

Explicacions

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Treball especialment les competències específiques 1, 2 i 5. Explicació del professor a partir dels coneixements previs de l'alumne. Complementàriament, ús del canó de projecció per accedir a pàgines web específiques.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 5% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Treball a partir de textos

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Comentari de textos filosòfics, treball per assolir especialment les competències específiques 3, 4 i 5. Participació activa de l'alumnat, dirigida pel professor. Complementàriament, ús del canó de projecció per accedir a pàgines web específiques. Inclou la realització de les activitats que es duguin a terme mitjançant Campus Extens.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 30% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 15% per a l'itinerari B

Taula Rodona

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves orals (no recuperable)
Descripció	Avaluació global de les competències. Defensa d'una posició per part de l'alumne sobre un tema prefixat, i posterior discussió amb el grup.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 25% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 35% per a l'itinerari B

Prova escrita teòrica global

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Avaluació global de les competències. Resposta a preguntes sobre els continguts de l'assignatura.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 40% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

El programa de l'assignatura es durà a terme seguint el llibre:

Guia docent

· LLINÀS, J.L. (2009). *Història de la filosofia moderna I. De Maquiavel a Descartes*. Palma: Edicions UIB. Material de suport a la docència.

Per a la part del programa no present en aquest llibre, el professor farà les explicacions pertinents o bé remetrà a material específic.

Bibliografia bàsica

Fonts

DESCARTES, R. (2011). Descartes. Intr. Cirilo Flórez, Madrid, Gredos.

DESCARTES (1995). Los principios de la Filosofía. Madrid, Alianza.

HOBBS, T. (2012). Hobbes. Intr. José Rafael Hernández Arias. Madrid, Gredos.

LEIBNIZ, W. (2011). Leibniz. Intr. Javier Echeverría. Madrid, Gredos.

LOCKE, J. (2013). Locke. Intr. de Agustín Izquierdo. Madrid, Gredos.

Bibliografia complementària

Vegeu l'aula digital de l'assignatura

